

NAŠA MOČ

LIST ZA ČLANE VZAJEMNE ZAVAROVALNICE V LJUBLJANI

Izhaja dvanajstkrat na leto. — Celoletna naročnina za člane Vzajemne zavarovalnice Din 1'—, za vse ostale Din 16'—

Izdaja: Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Miklošičeva cesta 19, telefon 25-21 in 25-22.

LETNIK I.

APRIL 1936

ŠTEV. 4

Dr. Josip Dermastija:

Tarifni sporazum zavarovalnic

Pravilna višina premij odnosno premijskih stavkov ni odvisna od vsakokratnih tržnih cen, temveč od bolj ali manj pogostnega nastopa škod. Ker zavarovanje tvori temelj, na katerem sloni vse naše narodno gospodarstvo, je državna uprava dolžna skrbeti, da ostane ta temelj močan, kar se vrši s tem, da vse zavarovalnice uporabljajo samo pravilne premije. Pravilna premija je ona, ki še zadostuje za pokritje škod in z zavarovalnim poslom združenih stroškov ter se prav zaradi tega tudi imenuje zadostna ali minimalna premija. Uporaba minimalnih premij je pred vsem v interesu zavarovancev, katerih prihodnji odškodninski zahtevki so le v tem primeru popolnoma zaščiteni in vedno izplačljivi. Ravno v interesu zavarovancev so v zadnjih letih nekatere države minimalne premije celo uzakonile. Tudi pri nas bo moralo priti prej ali slej do uzakonitve minimalne premije, da se za trajno zaščitijo interesi zavarovancev.

V naši državi zavarovalne zakonodaje sploh nimamo — izvzemši v Sloveniji in Dalmaciji, koder je stara avstrijska zavarovalna zakonodaja še v veljavi, ki pa uzakonitve minimalne premije še ne pozna.

V pomanjkanju zakonitih predpisov glede minimalne premije so morale po vseh državah zavarovalnice v interesu zavarovancev same poskrbeti za brezpogojno uporabo pravih ali minimalnih premij, kar se je vršilo in se še vrši s tako zvanimi Tarifnimi sporazumi. Prav v zadnjem času so bili uvedeni novi tarifni sporazumi v Italiji in na Madžarskem.

Po zgledu v drugih državah so tudi v naši zemlji poslujoče zavarovalnice že leta 1923 sklenile Tarifni sporazum, ki jim je dal ono trdno podlago, da so bili interesi zavarovancev na njihovih prihodnjih odškodninskih zahtevkih popolnoma zaščiteni. Zavarovalnice so se Tarifnega sporazuma strogo držale — izvzemši pet nevonastalih zavarovalnih podjetij, ki so v napačnem poželenju po hitrem razvoju podtarifirale in prav zaradi tega na veliko škodo svojih zavarovancev in celokupnega našega gospodarstva propadle,

ker ubrane podtarifirane premije niso zadostovale za kritje škod in poslovnih stroškov.

Sedaj že leta trajajoča gospodarska kriza je v marsikaterem oziru vplivala demoralizujoče in njen slab vpliv se je tudi pokazal v zavarovalstvu. Zavarovalni posli so se vedno zmanjševali in skupna vsota premije je vedno bolj padala. V poželenju, da si z na novo pridobljenimi posli vzdrže isto višino premije, so pričele mnoge zavarovalnice podtarifirati, kar je pričelo zaradi vedno večjega obsega postajati za solidnost zavarovalnega posla naravnost opasno — zlasti potem, ko je stopila meseca avgusta 1934 v veljavo uredba o kartelih, v katerem primeru se je trgovinsko ministrstvo postavilo na povsem nepravilno stališče, da pade obstoječi Tarifni sporazum pod udar označene uredbe in ga je smatrati za razveljavljenega. Na žalost so razveljavljenju Tarifnega sporazuma v zavarovalstvu sledili pojavi, ki so bili vse prej kot razveseljivi in so bili take narave, da so utegnili postati tudi za zavarovance opasni. Zavarovanci so sami začeli spoznavati, da najnižja premija ni vedno najboljša, ker s tem trpi varnost njihovih prihodnjih odškodninskih zahtevkov. Videli so zgled pri denarstvu. Denarni zavodi, ki so dajali zelo visoke obresti in katerih so se mnogi vlagatelji polakomnili, so propadli in vlagatelji so trpeli veliko škodo.

Tudi zavarovalnice so se začele zavedati svojega nepravilnega ravnanja, ki je pred vsem v škodo zavarovancev, in so sklenile povrniti se k pravilni minimalni premiji, ki je obsežena v obstoječih cenikih. Sklenile so nov Tarifni sporazum, katerega je ministrstvo trgovine in industrije z odlokom z dne 20. januarja 1936, opr. štev. 32.802/34 odobrilo in ki je stopil dne 1. marca 1936 v veljavo. Od tega dne dalje se morajo uporabljati samo v premijskih cenikih obsežene premije. Na Tarifni sporazum, ki ga je ministrstvo odobrilo in ki tvori podlago popolne varnosti zavarovancev, so vezane vse v naši državi poslujoče zavarovalnice in je izključena vsaka nezdrava in nelojalna konkurenca, ki se je poprej že začela bohotno razvijati.

Nagrade za februarско vprašanje

Prvo nagrado za odgovor na vprašanje, »Zakaj sem zavarovan za življenje pri Vzajemni zavarovalnici?« prejme gospod Janko Jež, rudarski paznik v Zabukovci, p. Griže pri Celju, ki nam je med drugim odgovoril takole:

»Mnogokrat sem razmišljal o tem zavarovanju. Pretehtal sem vse možnosti in nemožnosti, preračunal z vsemi dejstvi — in ko se je lani oglasil pri meni zastopnik Vzajemne zavarovalnice, sem pristal brez oklevanja na zavarovanje za življenje, kakor pristane nevesta pred oltarjem z »da«.

Zakaj sem se zavaroval?

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani je zavod, ki ga je treba podpirati. To je naš edini pravi, domači, slovenski zavod. Njegovega najvažnejšega dela na gospodarskem polju ne bom niti omenjal. Važno je njegovo kulturno delo za narod. Podpira katoliški tisk — vsakdo ve, kaka velesila je tisk. Narod se ne sme prepustiti ideologijam, ki so mu tuje, ki bi ga zastrupljale in uničevale v njem narodno zavest.

Ustanovili so zavod ljudje, ki jim smemo popolnoma zaupati. Ali nam niso največje jamstvo že imena mož-ustanoviteljev, kakor so nadškof Jeglič, dr. Krek, kanonik Sušnik itd., da je zavod ustanovljen na pravi podlagi? Da mu smemo popolnoma zaupati in ga podpirati v njegovem delu?

Vodilna misel pri zavarovanju pa mi je bila: Ne vemo ne ure ne dneva. Človek mora biti na vse pripravljen, ker nikoli ne ve, kaj ga čaka. In vsakdo pač ve, koliko je vredna materialna pomoč v dneh nesreče, smrti ali karkoli. Kadar bom poročen, bo žena lahko brez skrbi za bodočnost. Če se mi pripeti nesreča, smrt, bo ob tem težkem udarcu rešena vsaj materialnih skrbi. Kolike vrednosti je to! Ne bo ji treba brezupno gledati v črno bodočnost.

Res, da mesečno mnogo plačujem. Toda ta denar ni mrtev. Ta denar živi, kroži, pomaga našemu obrtniku, trgovcu, podpira našega kmeta in delavca. In tudi to je lepa zavest, ki jo ima človek ob misli, da pomaga splošnosti.

In končno: ali ne bo silno imenitno, ko bom nekega lepega dne — sicer šele čez dvajset let! — stopil v urad Vzajemne zavarovalnice s polico v roki in spravil prihranke »prisilno štednje«, rekoč: »Fant, dolgo si točno in zvesto plačeval: evo ti nagrade!«

Vse to so bile moje misli, ko sem sklenil pogodbo za življenjsko zavarovanje, ki ga je vsakomur priporočati.

Gospod Jež dobi nagrado v znesku 250 dinarjev, izplačljivo v petih letnih obrokih za god sv. Florijana.

Drugo nagrado v znesku 150 Din prejme gospa Ma st n a k Amalija, vdova po davčnem služitelju v Vidmu, ki je odgovorila sledeče:

»V zaupanju, saj mi je Vaša zavarovalnica ob smrti mojega moža pred tremi leti zavarovalno vsoto pošteno izplačala.«

Mnogo zanimivih odgovorov bomo tekom leta še objavili.

Za **Din 5'—** mesečno Vam nudi KARITAS sledeče ugodnosti:

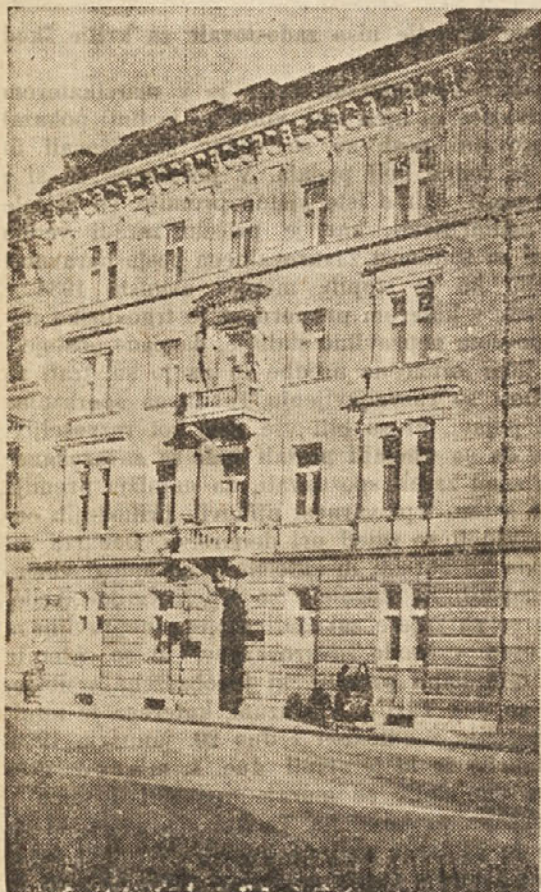
1. V slučaju smrti izplača KARITAS tako celo zavarovalno vsoto.
2. V slučaju nezgodne smrti izplača KARITAS takoj **dvojno zavarovalno vsoto**
3. Če sta zavarovana mož in žena, so brez plačno zavarovani tudi otroci.

Vsaj 5 Din mesečno zmore vsak

Ravnatelj Peter Bergant:

Ali res gradimo iz dobička?

Dokler Vzajemna zavarovalnica ni imela svojega doma ter je poslovala v preskromnih prostorih Medjatove hiše, ni bilo slišati pritožb o njenih prekomernih dobičkih. Ko pa je zidala svojo reprezentativno palačo na voglu Miklošičeve in Masarykove ceste, so že jeli prihajati glasovi: Zavarovalnica dela s prevelikim dobičkom v škodo svojih zavarovancev, namesto da bi znižala premije ali kako drugače pomagala svojim članom. Slične pritožbe so se ponavljale, ko je zidala 16 enodružinskih hiš za Stadionom, ko je kupila lepo stanovanjsko hišo v Gledališki ulici nasproti opere, in se oplašalo tudi sedaj, ko za-

Poslojpe Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani, Gledališka ulica

zidava vrzel ob svoji palači na Miklošičevi cesti ter s tem zopet povečava svojo nepremično posest.

Kaj je v resnici na stvari? Predvsem je popolnoma zgrešena trditev, da zavarovalnica gradi hiše iz dobička. To napačno mnenje pa ne slišimo le od preprostih ljudi, celo izbranih — in ti morda še v veliko večji meri — imajo o tem neverjetno napačna naziranja, ki se tu pa tam stopnjujejo celo do zgražanja, da je Vzajemna zavarovalnica iz-

razito kapitalistično podjetje. Zato se mi zdi, da je topogledno treba vsaj nekaj splošnega pojasniti.

Vsaka zavarovalnica mora svoje premijske rezerve, zlasti pa rezerve življenjskih zavarovanj naložiti trajno plodonosno, ako hoče svoje bodoče obveznosti izpolniti v redu in točno.

Vsi računi temelje na obrestovanju, največja skrb zavarovalnice mora biti skrb za plodonosno in varno nalaganje premijskih rezerv.

Za naložbo prihajajo v glavnem v poštev nepremičnine, potem hipotekna posojila, vrednostni papirji, polična posojila ter končno dnevno razpoložljive vloge pri dobrih denarnih zavodih radi varovanja likvidnosti. Že čisto navadna previdnost zahteva, da se vseh rezerv ne naloži na eno samo postavko, temveč primerno porazdeli na vse vrste naložb. Menda ne bo treba še posebej naglašati in utemeljevati, da so premijske rezerve, če že ne najplodonosnejše, pa vendar najvarnejše naložene v dobri nepremični posesti.

Premijske rezerve se morajo praviloma vračati v narodno gospodarstvo, ga stalno poživljati in oploditi. Nobenega dvoma ne more biti, da to funkcijo opravljajo najboljši in najuspešnejši ravno z gradbeno delavnostjo, posebno še v časih splošne gospodarske stiske. Denar v blagajnah ali pa znabiti porabljen za nakup večjih množin vrednostnih papirjev, bi sicer ne izdajal tako »velikih dobičkov«, ne bi pa prav nič pripomogel k izboljšanju gospodarskih neprilic.

In ali ni končno neobhodno potrebno, da ima zavarovalnica tudi nekaj vidnega premoženja? Zavarovalnica, ki nima vidnega premoženja, nima pravega ugleda. Ko je vstala naša palača po načrtih g. prof. Plečnika, je ugled našega zavoda kar vidno rasel in se je zelo, zelo pospešil njegov razvoj. Prav pogostokrat je bilo slišati besede: »Mislim sem, da ste čisto majhen zavod, no, sedaj pa vidim, da je vaš zavod doživel neverjeten napredek.«

Še enkrat treba poudariti: nepremična posest Vzajemne zavarovalnice ni zbrana in se tudi v bodoče ne bo zbirala iz samega dobička, v hišah je naložen del premijskih rezerv, ki jih po tehničnih računih moramo nabirati, in pa varnostni skladi, ki jih po pravilih naš zavod mora imeti.

Naše bodoče obveznosti, katerih je že pri današnjem stanju življenjskih zavarovanj nad 150.000.000 Din, bodo gotovo in v redu izpolnjene le, ako bo uprava zavoda skrbela za plodonosno in varno naložbo imovine. Naši zavarovanci naj bodo brez skrbi, uprava zavoda najvestneje gleda zlasti na varnost.

Ing. O. Muck:

Snaga v hlevu

Niso vsi hlevi enaki, eni so boljši, drugi slabši, pravih »vzornih hlevov« pa je pri nas še prav malo. Tudi ni pričakovati, da se bodo v kratkem zidali novi in boljši hlevi — časi so preveč neugodni za večje zgradbe na kmetiji — in prav ima, kdor skuša, morda z manjšimi popravili, izhajati čim dlje s starim hlevom.

Nekaj drugega pa vsakdo lahko doseže: Da namreč v hlevu, kakršnega pač ima, skrbi za skrajno čistočo. In dasi je morda hlev prav slab, vseeno, da, tembolj je treba paziti na snago. Tudi

slab hlev je lahko snažen in tudi v slabem hlevu se vidi včasih lepa in zdrava živina. Prav za zdravje pa je čistoča največjega pomena. Naj navedem izmed mnogih le en majhen primer, ki sem ga sam doživel.

Na nekem večjem posestvu so imeli stalne težave z vnetjem popka pri teletih. Poizkušali so z najrazličnejšimi sredstvi, da bi preprečili bolezen, toda vse skupaj ni nič pomagalo, bolezen se je vedno znova pojavljala, dokler niso pričeli s stroгим in doslednim čiščenjem. Oddelek v hlevu, kjer so se nahajala teleta, so temeljito očistili, razkužili, pobelili ter pazili na to, da je bilo vedno čisto in sveže nastlano. In od tedaj je tudi izginila bo-

lezen, o kateri so že menili, da se je sploh več rešili ne bodo. Seveda so tudi sicer skrbeli za primerno nego popka, kar pa je ostajalo brez istočasne čistoče v hlevu brez učinka.

Prav posebnega pomena je snaga tudi radi mleka, ki se v hlevu prideluje. V nečistem hlevu in od nečistih živali se ne more pridobiti čisto mleko. Onesnaženo mleko je nevarno za naše zdravje in se tudi težko ter slabo proda. Nečisto mleko je strah vsake sirarne, kar dobro vedo kmetje v onih krajih, kjer mleko oddajajo bodisi v združeno ali privatno mlekarno. Nečisto pa je prav gotovo vsako mleko iz nečistega hleva, čeprav morda s prostim očesom še niti ne opazimo nesnage v njem.

Kaj naj torej storimo, da bo hlev čist? Velika skrb vsakega gospodarja bodi, da pripravi dovolj dobre stelje. To ni lahko vprašanje, ker je jesensko vreme često za spravlanje stelje zelo neugodno. Zato je dobro, da se ob vsaki priliki, kadar to dopušča čas, spravilja stelja ter tako skrbi za dobre rezerve pri hiši.

Nadalje je potrebno, da se gnoj kida in spravilja iz hleva redno, in sicer dvakrat dnevno in to pred molžo. Tam kjer imajo navado, da puste gnoj ležati v hlevu dlje časa, morda res pridelujejo dober gnoj — toda slabo mleko. Ogroženo je poleg tega tudi zdravje živali. Dober gnoj pa se lahko pridela pri pravilni oskrbi tudi na primernem gnojišču.

V hlev, ki naj bi bil čist, ne spadajo kokoši, niti kunce ali morski prašički. Goveji hlev je za govejo živino, druge živali ga onesnažijo ter prenašajo celo bolezni, n. pr. jetiko. Kdor trpi v hlevu prah, pajčevine in drugo nesnago, ni prijatelj svoje živine.

Hlev ne bo čist, ako ga ne bomo včasih, — najbolje dvakrat na leto — temeljito pobelili. Najbolj učinkovito je sveže gašeno apno. Tu ne velja izgovor, da je kriza, ker so stroški res le malenkostni. Pobeliti pa je temeljito prav vse, stene, tla in strop, toda tudi gare, korito (v svinjaku) in vso hlevsko opremo in pripravo, kajti z apnenim beležem uničimo vso nesnago ter umorimo vse bolezenske kali, ki so se morda naselile po raznih kotih, robovih in špranjah. Preden pobelimo, bomo hlev seveda pošteno očistili, da ne bomo belili — stelje ali blata.

Da bo hlev čist, je potrebno tlak urediti tako, da se gnojica lahko hitro odteka, nadalje mora biti svetel in mora imeti dober zrak. Glede teh zahtev so naši stari hlevi večinoma prav slabo zgrajeni, toda ti nedostaki se dajo navadno odpraviti z manjšimi stroški.

Ne samo hlev, tudi živina bodi čista. Za snaženje živine zadostuje močna dobra krtača in volnena krpa. Ako živino — tudi mlado — dnevno enkrat očistiš, ji bo to izredno koristilo. Z rednim negovanjem kože se živali utrjujejo proti prehladu. S točnimi poizkusi so ugotovili, da so krave ob rednem snaženju dajale 3—6% mleka več, to je znak, da se ob taki negi prav dobro počutijo. Včasih je treba tudi temeljitejšega čiščenja. Tedaj nam dobro služi voda. — Slabo izpričevalo pa je za hlev, ako stojijo v njem živali prašne, umazane ali celo pokrite z blatom, prilepljenim na dlako, ali če ima živina uši.

Čistimo živino in snažimo hleve, zlasti pozimi, ko je za to dovolj časa. Zadovoljni bomo z uspehom in veseli vsakokrat, ko stopimo v hlev.

Ena iz šole.

— »Kajne, Noe je pri kraju vesoljnega potopa spustil iz svoje barke ptico, ki se je vrnila z oljčno vejico v kljunu. Kaj meniš, je li bil to golob ali golobica?«

— »Golob!«

— »Hm, zakaj pa golob?«

— »Ker golobica ne bi mogla toliko časa držati kljuna.«

STAMPILJE

pečatnike, etikete, emajlirane napisne tablice, društvene znake itd. nudi najboljše in po zmerni ceni trvdka

TEODOR RABIČ, LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA C. 13 — Telefon 20-37

Naš zavarovanec žrtev avtomobilske nesreče

Oktobra 1935 se je pri KARITAS zavaroval 44 letni Usar Ivan, sluga rudarskega glavarstva v Ljubljani, stanujoč v Rožni dolini c. V. Prvega marca 1936 je Usarja Ivana povozil avto tako nesrečno, da je podlegel poškodbam. Ker je Usar umrl radi nezgode, smo njegovi ženi, ki je tudi naša zavarovanka, takoj drugi dan izplačali dvojno zavarovalno vsoto. Tudi zdravim smrt ne prizanaša, Hudo je, če umre starček ali bolnik. Dvakrat hudo pa je, če umre nenadne smrti zdrav in mlad človek. Ravno radi tega izplačuje »KARITAS« v slučaju nezgodne smrti dvojno zavarovalno vsoto. Ta ugodnost je zlasti važna za tiste, ki izvršujejo nevarne poklice: za šoferje, železničarje, krovce, kleparje, tovarniške delavce i. t. d.

Janez Kalan:

Kri preužitkarjev vpije! . . .

Ali ste brali v eni zadnjih številki »Domoljuba« članek s tem naslovom? Brali te besede? Resne besede, vredne vsega premisleka!

A kaj pomagajo besede, še tako resne ali še tako lepe, vržene na papir, — če pa le na papirju ostanejo?! Šle bodo mimo oči in ušes vseh 30.000 naročnikov »Domoljuba« — brez sledu, brez sadu. Kri preužitkarjev bo še naprej vpila. . . Marsikak bralec bo sicer rekel: »Res je to; treba bi bilo nekaj narediti.« Naredilo pa se ne bo v resnici nič, — ostalo bo samo pri besedah in kmalu bo ta klic pozabljen, — če ne bomo naredili sami!

Nam pa ni dosti, da kak lep članek samo preberemo. Same lepe misli nam ne zadostujejo. Lepe misli kličejo po lepem dejanju.

Kri preužitkarjev vpije. Zakaj vpije? Po čem vpije?

Članek je tako resen in tako pameten, da ga — da se brž ne pozabi — tukaj po večini ponatiskujemo. Ni odveč, če se prebere tudi dvakrat.

Kdor zasleduje zadnjih par let dnevno časopisje, se mora zgroziti pred naraščajočim številom umorov kmečkih preužitkarjev. Toda naj kdo ne misli, da je to vprašanje šele od včeraj. Poznamo ga pri nas že dolgo, predolgo. Časih so se odigra-

vale te žaloigre le med domačimi stenami in komaj najbližja okolica je vedela, časih celo samo slutila bridke in grenke solze izgaranih kmečkih gospodarjev in gospodinj, ki so jih pretakali v poslednjih dnevih svojega življenja kot preužitkarji. Zadnja leta, ko je zlasti pod razkrajajočimi posledicami svetovne vojne in pa brezbožnega materijalizma začela vest premnogih otopevati, pa ni več meseca, da bi ne brali poročila o bolj ali manj zverinskem umoru očeta ali matere — preužitkarice. Ko človek tako poročila bere, navadno kar ne more verjeti strahotnim okoliščinam takih žaloiger in z grozo v srcu se izprašuje, kam drvimo.

Kako je sploh z vprašanjem preužitkarstva pri nas? Kmečki gospodar in gospodinja sta časih vodila svojo hišo samo tja do šestdesetega, petinšestdesetega leta. Ko je imel najstarejši sin kakih 30 let, sta mu prepustila domačijo, sama sta si pa izgovorila kot in oskrbo do smrti. Časih so to oskrbo podrobno določili v predajni listini, časih pa kar na splošno. »Stara« dva sta po možnosti pomagala mladim pri delu. Večkrat je šlo to življenje po običajnih kolovozih naprej, dokler nista »stara« legla utrujena v grob; le prevečkrat so se pa pojavljala med starimi in mladimi tudi nesporazumljenja, prepiri in še celo kaj hujšega, zlasti če v hiši ni bilo dovolj strahu božjega. Že tedaj je bilo preužitkarstvo pereče socialno vprašanje in kdor je poznal te razmere na kmetih, je tudi čutil živo potrebo, da ga je treba čimprej rešiti.

(Dalje sledi.)

legitimacije ter nam poleg njih izjav javijo tudi njih imena in družbe, ki jih zastopajo.

V prihodnji številki »Naše moči« bomo o tej zadevi kaj več napisali.

KARITAS.

Ne vemo ne ure ne dneva . . .

V zadnjem času je »KARITAS« izplačala cele zavarovalne vsote po smrti sledečih članov:

1. Korošec Andrej, posestnik v Vukovskem dolu 42, sušica.
2. Oevirk Ivana, zasebnica v Vevčah, kostna jetika.
3. Globočnik Ivanka, vrtnarjeva soproga na Primskovem, črevesna bolezen
4. Klemene Ana, užitkarica na Blekah pri Trziču, srčna bolezen
5. Golob Blaž, posestnik na Županjih njivah, smrtna nezgoda pri spravljanju sena — izplačana dvojna posmrtnina.
6. Bitene Ivanka, užitkarica v Sostrem, starost.
7. Časl France, stolni kanonik v Mariboru, bolezen ožilja.
8. Jeler Franciška, užitkarica v Radmirju, želodčni rak.
9. Čafuta Anton, delavec v Gruškovju, pljučna bolezen.
10. Pižmoht Marija, kmetica v Trsteniku, naduha.
11. Peharc Maks, čevljarski mojster v Trziču, oslabelost srca.
12. Kne Franciška, gospodinja v Strpevem, sladkorna bolezen.
13. Bogataj Janez, tov. delavec v Koroški Beli, želodčni rak.
14. Pregelj Katarina, zasebnica v Gradu pri Litiji, pljučnica
15. Marinko Amalija, zasebnica v Ljubljani, srčna vodenica.
16. Lukane Marijana, zasebnica v Dupljah, vodenica.
17. Rajh Julia, užitkarica v Brengovi, starost.
18. Usar Josip, služitelj v Ljubljani, žrtev avtomobilske nezgode — izplačana dvojna zavarovalna vsota.

Naj vsem sveti večna luč!

ČEVLJI *Peko* VODIJO V KVALITETI

Inkasant pripoveduje

K stranki K. A. v Ljubljani sem hodil kasirat mesečne prispevke za dvojno zavarovanj. Zavarovan je bil K. A. sam in njegova mati. Kar na lepem pa je K. A. odpovedal svoje zavarovanje, češ da se ne izplača, ker bo še dolgo živel. Od takrat je plačeval mesečne prispevke samo za zavarovanje svoje matere. Čez pol leta pa me je žena bivšega zavarovanca K. A. prosila, da bi se možovo zavarovanje zopet uveljavilo. Pojasnil sem ji, da bo zavarovalnica to takoj storila, če plača vse zaostale prispevke in če mož podpiše izjavo, da je še vedno popolnoma zdrav. Tedaj pa je žena vsa obupana izjavila, da mož te izjave nikakor ne more podpisati, ker je nenadoma nevarno zbolel. Čez dobra dva tedna je K. A. umrl. Njegova mati pa še vedno živi čila in zdrava. Vdovi je bilo zelo žal, da ni sama plačevala mesečnih prispevkov potem, ko mož ni hotel več plačevati. Pri gospodinjstvu bi tisti znesek že kje prištedila. Kako dobrodošla bi ji bila zavarovalna vsota! Ta slučaj je vdovo poučil, da je zavarovanje koristno in potrebno. Kljub majhni pokojnini se je takoj sama zavarovala v korist svojih otrok.

Odkar sem inkasant pri »Karitas«, sem doživel že več takih in podobnih slučajev. V škodo svojih domačih živijo nekateri v prepričanju, da bodo še dolgo živeli in da jim je zavarovanje nepotrebno. — Zajc Tone, inkasant pri »Karitas«.

Brez solz pa le ne gre.

— »Ali srečaš kdaj Pavlo?«

— »Da, precej pogosto se vidiva?«

— »Pa je kaj srečna v svojem mladem zakonu?«

— »Tako je srečna, da mora v kino, če se hoče kdaj malo jokati.«

Ne nasedajte agentom tujih zavarovalnic!

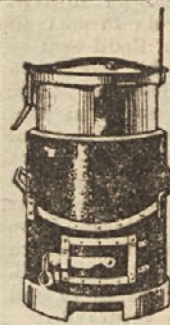
Nekateri naši zavarovanci se pritožujejo, da jih nadlegujejo potniki tujih zavarovalnic in jim prigovarjajo, da bi izstopili iz »Karitas«. Pri tem se poslužujejo najrazličnejših zvijač in izmišljotin, da bi preslepili naše zavarovance, govorejo omalovažujoče o našem zavodu in obljublajo razne navidezne ugodnosti.

Res je sicer, da se zastopniki tujih družb ne morejo več izogibati našim zavarovancem, ker jih najdejo že v vsaki hiši. Dobrohotno pa svetujemo vsem tem potnikom, da se v njih lastnem interesu dostojno izražajo o našem domačem zavodu, ker bomo sicer primorani proti njim postopati. Naši zavarovanci namreč z ogorčenjem sami prijavljajo take slučaje.

Naj pomnijo zastopniki tujih zavarovalnic, da so Slovenci postali že toliko zavedni, da dajejo prednost domačemu zavodu, zlasti še, če nudi domač zavod enake ali še celo boljše ugodnosti.

V ostalem pa moramo priznati, da je položaj zastopnikov tujih zavarovalnic res težaven, če nimajo iskati interesentov drugje kot med našimi zavarovanci. Za »Karitas« je to pač dobro izpričevalo.

Pozivamo vse naše zavarovance, da od zastopnikov drugih zavarovalnic zahtevajo njih

Brzoparilniki in gnojnične črpalke znamke „GAMA“

so proizvodi izključno domače obrti, le polovico cenejši in boljše kakovosti kot inozemski.

Izdeluje in prodaja jih tvrdka

Ciril Podržaj,
splošno kjučavničarstvo,
19, p. Studenec pri Ljubljani

Pojasnila in ceniki brezplačno

Mlada moč

Najprej — da ne bo zamere — čujmo, kaj je napisal Vrhunčev Janko iz Železnikov o božičnih praznikih. Zadnjič mi je zmanjkalo prostora. Takole je napisal:

Hladni veter je zapihal čez poljane, ki nam je prinesel lepi Božič, v katerem v katerem je polno veselja in pobožnosti, ki sejo udeležiti, vsak verni kristjan.

Imajo pa po mestih, trgih in vaseh običaje ki so v enem ali drugem kraju drugačna, in tako je tudi v našem trgu Železnike ta običaj ki ga vam malo opišem.

Komaj sem čakal, daje bil, Sv. večer, za zvonilo je ave Marija, nam je pripravila mama kadilo in blagoslovljeno vodo, smo šli otroci in ata kaditi okrog hiše in po vsih sobah, pa zraven, molili veseli del rožnega venca, tako naredimo za novo leto in sv. Tri Kralje. Zvečer koje bila ura 8 pa nesejo Marijo v neko hišo, na koncu trga, otroci pojemo, božične pesmi, in molimo, to nosijo 8 večerov pred božičem okrog, vsak večer v drugo hišo, to nas spominja, nato kije Marija iskala prenočišča in ga ni mogla dobiti.

Ena lepša navada paje ta de gremo za zvoncem ob 10 uri in ta lepi običaj je ustanovil že v prejšnjem stoletji. g. Juri Peter plavec, ki piše zgodovina o tem učimo se je v šoli, ta gos. je bil en slavn mož, on je z veliko težavo v Železnikih laro zadobil. Ko je ta gos. na sv. Večer mašo zamudil je pa v ta namen kupil zvonec naj vsaki sv. Večer ob 10 gredo može in fanti z zvoncem in zvonijo, skozi zgorne železnike, ker on je bil v zgornjih Železnikih doma, pa ni slišov zvonjenja, deje potem, to kot eno oznanilo k polnočnici, zraven ko zvoní gre vse polno ljudi in pojo Božične pesmi, mi otroci pa prižigamo med petjem svetle užigalice, potem gremo vsak na svoj dom, potem pa k polnočnici. zdaj sem vam malo opisal običaj iz Železnikov. Janko Vrhunčev I Razred višje narodne šole rojen 23. oktobra 1923 star 12 let v Železnikih št. 40 Gorenško.

In sedaj k februariskim nalogam! Če bi sodil po številu poslanih mi odgovorov na vprašanje »Kam bi rad potoval?«, potem bi rekel, da nič kaj radi ne potujete. Saj je pa tudi res; ljubo doma, kdor ga ima. Tako si je najbrž večina izmed vas mislila in zaradi tega je bilo rešitev bolj pičlo število. Nagrade pa dobijo:

I. Knjigo »Zakaj — zato« dobi Kozar Ivan iz Hoč pri Mariboru za sledeči odgovor:

Dragi gospod!

Dam vam odgovor kam bi rad potoval? Jaz bi rad potoval na morje, ker sem slabega zdravlja. Večkrat mi pravijo nekateri sošolci da so potovali na morje v počitnicah in da je lepo. Rodil sem se leta 1925 pri Sv. Miklavžu, ko sem bil star 4 leta nam je mama ušla od doma na Hrvaško, ata je pa skoro čisto slep in ni mogel delati in ni imel denarja, in tako smo bili lačni, rastrgani, umazani in tudi ušivi. Tako siromaštvo smo trpeli do leta 1933, takrat nas je občina vzela in dala k dobrim ljudem, nas je 7 otrok in smo raztepeni okrog, jaz in moja sestrica sma pri g. Kovač v Hočah, ki so tudi bol revni, samo da smo siti, čisti in se dobro učimo, g. dekan in gospa učiteljica nas imajo radi. Zato dragi gospod vam povem zakaj bi rad potoval na morje, da bi se enmalo zazdravil.

In sedaj pa zbogom vas pozdravlja Kozar Ivan pri Kovač Jernej in Štefanija Sp. Hoče štev. 86 pošta Hoče, učenec III razreda osnovne šole v Hočah.

II. Knjigo »Mladost v džungli« pošljem Francetu Turk u iz Loke na Dolenjskem. Takole je napisal:

Jaz bi rad potoval v Beograd in v sveto deželo. V Beograd bi rad potoval zato da bi videl mladega kralja Petra. Njegovo mamico kraljico Marijo. Ter brata Tomislava in Andreja. Videl bi tudi rad mesto Beograd ki pravijo da je zelo lepo. V sveto deželo bi pa rad potoval zato, da bi videl Jeruzalem in kraje, kjer se je Jezus rodil bil, križan in obiskal bi tudi njegov grob.

III. Krničar Angela iz Dvorja pri Cerkljah bo pa dobila »Martina Krpana«. Komaj 7 let je stara in takole piše:

DRAGI GOSPOD.

JAZT BI RADA POTOVALA V LJUBJANO GLEDAT VAŠE PALAČE IN VELIKI NEBOTIČNIK IN NA ATOV GROB BI RADA BI NESLA EN ŠOPEK CVELIC 17. NOVEMBRA ŽE 2. LETI KAR SO MI UMRLI ATA SO NA LJUBLJANSKEM POKOPALIŠČU JAZT SM UČENKA 1. RAZREDA KRNIČAR ANGELA

Morda bi še ta ali oni zaslužil nagrado, a vse preveč dišijo njihove naloge po ljubeči mamični pomoči. No, pa drugič!

Ali ste o vprašanju v 3. številki »Naše moči« že kaj premišljali? Dobil sem že precej lepo število dobrih odgovorov. Do 31. marca imate čas. Kdor bo poslal odgovor pozneje, za nagrado ne pride v poštev.

Do 30. aprila bom pa čakal na odgovor na sledeče vprašanje:

Kaj bi jaz rad postal?

Ali razumete vprašanje? Če ga razumete, potem čisto odkritosrčno povejte, kaj bi radi postali. Pa tudi zakaj bi radi prav tisto postali? Eden bi rad postal učitelj, da bi paglavce v šoli lasal, drugi spet kaj drugega, vsi pa nekaj takega, da bi se vam dobro godilo. Kaj ne?

Lepo vas vse pozdravlja

brat Ivo.

Za velikonočna darila Vam nudimo že za 1 Din dalje srčkane čokoladne in druge dobrote. Pa tudi za vse druge prilike se ne pozabite zglediti pri **Kovačič, Ljubljana, Miklošičeva c. 32**

Specerija in delikatosa — Buffet

Postreženi boste prijazno in z vpoštevanjem današnjih težkih razmer.

Blago dostavljamo tudi po pošti ali z avtom na dom.

Poglejmo k sosedom!

(Nekoliko pripomb k ustanovitvi in razvoju avstrijske »Caritas« v zvezi z zavarovanjem za slučaj smrti.)

Generalni ravnatelj danes po vsej Avstriji znanega in uglednega zavoda »Caritas«, msgr. dr. Jožef Tongelen, je objavil v glasilu tega zavoda nekaj zanimivih podatkov, ki se nanašajo na začetek in razvoj najnovejše vrste socialnega zavarovanja za slučaj smrti. Dr. Tongelen uvodoma navaja, kako zamisel organizirane ljudske samopomoči v obliki omenjenega zavarovanja v začetku ni našla v ljudskih plasteh onega razumevanja in odziva, kakor so ga želeli. Kakor navadno, tako je tudi v tem slučaju ljudstvo smatralo zavarovanje za slučaj smrti za neko novotarijo, ki se je pojavila po vojni, kakor nebroj podobnih ustanov, ki so v zelo redkih primerih dokazale potrebo in pravico do obstanka in so večinoma prej ali slej propadle ter pustile razočarane in osleparjene člane na cedilu. Šele tedaj, ko so ustanovitelji »Caritas« nastopili s prepričevalnimi dokazi, kako naglo in uspešno se razvija in napreduje to zavarovanje v Nemčiji, se je začela javnost z vedno večjim zapuščanjem zanimati za stvar. Ko pa je dunajska »Reichspost« dne 9. junija 1927 objavila nekako uradno poročilo o ustanovitvi novega zavarovalnega zavoda in je oktobra istega leta dunajski kardinal dr. Piffl na poseben način in kar najtopleje priporočil to važno in potrebno ustanovo, tedaj je bil led prebit. Javnosti je bilo sporočeno, da se za zadevo potegujejo in jo priporočajo najuglednejši pristaši javne dobrodelnosti z visokim cerkvenim dostojanstvenikom na čelu, kakor tudi to, da je vzela novo zavarovanje v finančno zaščito ena največjih domačih zavarovalnic, »Zavarovalnica avstrijskih vezniških dežel, zavarovalna delniška družba«.

V decembru l. 1927 je dobila dunajska »Caritas« že lastno upravo, v kateri je bila zastopana tudi ugledna duhovščina iz mesta in z dežele. Delo nove uprave je kmalu pokazalo nepričakovano lepe uspehe. Že v nekaj mesecih je imela nova zavarovalnica samo v dunajski nadškofiji in v Burgenlandu 14.000 zavarovancev, v vsej Avstriji pa blizu 60.000. Število članov je od leta do leta presenetljivo naraščalo in jih šteje dunajska »Caritas« danes nad 500.000. Zavarovalnica ima tudi sedaj odličnega zagovornika in zaščitnika v osebi Nj. eminence kardinala dr. Innitzerja. Z ozirom na navedena dejstva smemo torej mirno trditi, da je »Caritas« postala med našimi avstrijskimi sosedi resnična ljudska potreba, ustanova, ki je zasnovana docela v duhu današnjih socialnih razmer in gospodarske depresije.

Vprašanje ljudske samopomoči je tudi pri nas še vedno nadvse aktualno, da, morda najbolj preče socialno vprašanje. Vse številne akcije in najrazličnejši poskusi za ublažitev in omejitev težkega gospodarskega stanja našega naroda imajo v najboljšem slučaju samo trenuten učinek, ki se pa v morju potreb zgubi kakor neznatna kapljica. »Caritas« — dobrodelnost pa hoče in želi nuditi najbolj ogroženim ljudskim plastem zanesljivo pomoč v obliki cenenegega zavarovanja, ki naj pomaga človeku v najtežjih slučajih življenja. »Caritas« želi, da bi zavarovanje za slučaj smrti postalo pravo ljudsko zavarovanje, ki naj bi bilo predvsem vsaki družini tako neobhodno, kakor je neobhodna in neodložljiva skrb za obstanek.

Naša »KARITAS«, ki ima svoj sedež v Ljubljani, je prav za prav po svoji organizaciji posneta po dunajski oziroma nemški »Caritas«. Tudi v tem ji je podobna, da je pod finančno zaščito znane in vodeče domače zavarovalnice »Vzajemne«. Želeli bi bilo še to, da bi Slovenci posnemali Avstrijce tudi po številu članov. — Naj bi vsaj v tem slučaju ne čakali, da nas prisili skrajna stiska, da postanemo člani te prepotrebne ustanove, marveč naj nas k temu dovede pametno razumevanje namena tega zavarovanja in pa pripravljenost na nepredvidene slučaje.

A. Vindišar, Ljubljana:

Zavarovanje — pot v naše blagostanje

3. Zavarovalno varčevanje.

Vzgoja ljudi k varčevanju je silno težka, zlasti v časih tik za denarnimi potomi ali v časih denarne krize. Varčevanje naj pomenja skrb za naprej, za boljšo bodočnost. Izkušnja uči, da je varčevanje tembolj potrebno, čim slabše so razmere in da je celo edino sredstvo, ki vodi v rešitev.

Pa vendar: Bog se usmili naše revščine! Kako naj mi ubogi slovenski siromaki moremo govoriti ali vzgajati sebe k varčevanju? Kako naj si pritrjujemo, dajemo na stran, hranimo od tega, kar nam preostaja, za težje in poznejše dneve? Saj še za dostojno sedanjost, ki bi našemu slovenskemu ponosu odgovarjala, nimamo dovoljnih sredstev; pa naj mislimo na boljšo bodočnost? Ali so še kje slabši dnevi, kakor so naši in med nami?

Naši grunti, ti nekdanj ponosni in cvetoči gradovi, danes vpijejo po rešitvi! Njih korenine do pekla so zadele v pesek in usihajo! Naši domovi, ta prijetna žarišča naše zdrave slovenske sreče — niso več naši! Zadolženi so, zarubljeni in spodkopani. Zdj delamo le še za upnike in za njih obresti, nam samim pa komaj za sol ostaja! Ti naši upniki nas ženejo na boben, do lastnih terjatev pa nobenih pravie nimamo. Z usahle grude bežimo v mesta in begamo brezdomci po svetu, izkoreninjeni! Komaj polovico naših kmetij je gospodarsko neodvisnih, vsi ostali smo odvisni od krize in slučajne usode!

Kako boš, človek slovenski, pri vsem tem še mislil na varčevanje?

Moraš! Ako hočeš ohraniti sebe in svojce, pa našo slovensko skupnost. Zaradi tistih, ki za Teboj pridejo, moraš! Zaradi tistih, ki so Tebe zredili, varčevati moraš!

Zavarovanje je najboljšje varčevanje! To je dejal že Janez Krek in velja za naše dni dvakrat tako, kakor je veljalo za njegove dni.

Zavarovanje — posebej življenjsko — je edino od vseh denarno-gospodarskih panog ohranilo svoje poslanstvo, da je namreč sredi vseh navalov krize, poslovne nemorale in spekulacije ostalo še vedno tisti trdni jez, ki bo zajel našo ugonobitev in naš propad. Seve, ako bomo to prav in pravočasno razumeli!

Lepa tolažba.

— »Hud sem na Rebulu. Rekel mi je, da sem čisto navaden osel.«

— »Beži no! Rebulu je navadna klepetulja in zna povedati le to, kar ve že ves svet.«

Vprašanja in odgovori

1. K. M. iz Š.: Ni Vam jasno, kaj je prav za prav življenjsko zavarovanje. Nihče Vam tega ne zameri. Dočim je pri drugih narodih življenjsko zavarovanje tako domače, kot je pri nas umljivo, da je hiša zavarovana proti požaru, je pri nas misel življenjskega zavarovanja še zelo tuja. Pazite tedaj: Življenjskih zavarovanj je več vrst. Najpreprostejši in tudi najbolj razširjeni so sledeči načini:

a) Zavarovanje za slučaj smrti. Zavarovalec mora plačevati dogovorjeno premijo do svoje smrti odnosno najdalje do svojega 85. leta. Če umre pred svojim 85. letom, izplača zavarovalnica takoj po njegovi smrti njegovim svojcem (odnosno tistemu, ki ga je zavarovalec že za časa svojega življenja za to določil) celo zavarovalno vsoto. Če pa doživi zavarovalec 85. leto, dobi takrat celo zavarovalno vsoto on sam.

b) Zavarovanje na doživetje in smrt. To zavarovanje se sklepa samo za gotovo število let. Ako zavarovalec umre tekom dogovorjenih let (t. j. tekom zavarovalne dobe), izplača Vzajemna zavarovalnica takoj po smrti celo zavarovalno vsoto. Če pa zavarovalec doživi dogovorjeno število let, dobi on izplačano zavarovalno vsoto. Premije je treba pri tem zavarovanju plačevati do smrti, a najdalje do konca dogovorjene zavarovalne dobe.

c) Zavarovanje z določenim rokom izplačila zavarovalne vsote in pogojnim plačevanjem premij. Pri tem zavarovanju izplača Vzajemna zavarovalnica zavarovalno vsoto v vsakem primeru ob poteku dogovorjene zavarovalne dobe. Dotlej je tudi treba plačevati zavarovalne premije. Če bi pa zavarovalec prej umrl, preneha takoj po smrti

sleherno plačevanje premij, a upravičenec vseeno dobi ob poteku dogovorjene zavarovalne dobe izplačano celo zavarovalno vsoto. Na primer: Neki oče ima 1 leto staro hčerko. Rad bi, da bi dobila s svojim 22. letom kot doto Din 30.000. Dobro ve, da jih sam ne bo mogel prihraniti. Morda prej umre, morda nastopi kaka druga prilžnost, da bi prihranke porabil. Pa se zavaruje v prid hčerkinine dote. A komaj je oče plačal 1. premijo, ga zadene kap in deklica je sirota. Pa ni čisto tako. Ko bo deklica stara 22 let, ji bo Vzajemna zavarovalnica izplačala lepo vsoto Din 30.000, čeprav razen prve premije zavarovalnica ni ničesar prejela.

č) Zavarovanje zgolj na doživetje. Dočim mora biti pri prej omenjenih zavarovanjih zavarovalec ob začetku zavarovanja star najmanj 20 let ter popolnoma zdrav, lahko to zavarovanje sklene vsakdo brez ozira na starost in zdravstveno stanje. Pri tem zavarovanju namreč izplača Vzajemna zavarovalnica celo zavarovalno vsoto le v primeru, da zavarovalec doživi dogovorjeno število let. Če pa prej umre, izplača Vzajemna zavarovalnica le vse dotlej plačane premije. Lahko pa tudi kdo drugi po smrti nadaljuje s plačevanjem premije do konca zavarovalne dobe in si tako zagotovi izplačilo cele zavarovalne vsote.

To so torej najnavadnejši načini življenjskega zavarovanja. Ako Vam kaj še ni jasno, kar brez skrbi vprašajte. Če pa ste se že odločili, da se življenjsko zavarujete, sporočite nam, po katerem načinu bi se radi zavarovali, koliko bi lahko mesečno plačevali in katerega dne, meseca in leta ste rojeni. Poslali Vam bomo radevolje točnejše podatke ali pa našega potnika, ki Vas bo o vsem lahko še podrobno obvestil. Zapomnite si pa: vsi drugi načini življenjskih zavarovanj teme-

ljijo v bistvu na tu opisanih, le da se za navidezni prednostni mnogokrat skrivajo velike neugodnosti v zavrtih splošnih zavarovalnih pogojih. Mi se Vam obvezujemo, da Vam bomo v teh stvareh svetovali le ono, kar je solidno, pošteno in pametno.

2. R. Z., Ptuj: Da so druge zavarovalnice cenejše, pravite, in da je Vzajemna zavarovalnica najdražja. To je čisto mogoče. Kdo pa more peku braniti, da Vam ne bi prodal zemlje za 10 par? Pa še to pomislite: Recimo, da imate denar v hranilnici. Ista hranilnica pa ta denar pošoja brezobrestno, še več, svojim dolžnikom celo glavnicu odpisuje. Kaj boste rekli o taki posojilnici? Ali ni v nevarnosti Vaš denar? Taka posojilnica bo prišla v konkurz in Vi boste morda dobili izplačan le majhen del svoje težko prihranjene vloge. Vidite, tudi zavarovalnica mora na premijah sprejeti toliko, da lahko v zavarovalnih primerih izplača vse ono, kar je po poštenih zavarovalnih pogodbah dolžna izplačati. Če bi pa prejemale manj, si lahko mislite, kaj bi nastalo. Premije pri Vzajemni zavarovalnici so plod strogo znanstvenega dela, utemeljenega v izkušnjah več desetletij. Iz umazanih konkurenčnih razlogov lahko ta ali oni zastopnik tuje zavarovalnice nudi zavarovanje proti nižji premiji. A s tem doseže le to, da zasluži svojo provizijo, svojemu zavodu in zavarovancu stori pa le slabo uslugo. Prej ali slej se mora tako ravnanje maščevati i na zavodu i na zavarovancu. Bodite tudi prepričani, da bo Vzajemna zavarovalnica prva, ki se bo zavzela za znižanje premij, čim bo to brez škode za naše zavarovalstvo zlasti pa še brez škode za široki krog naših zavarovancev, mogoče. Pozdravljeni! Pa nam še sporočite, če boste našli take primere. Ivo P.

Zaupaj — a pazi, komu!

Božji mlini meljejo počasi, a zanesljivo. Če koga, zadene resničnost tega pregovora nepoštenega in brezvestnega zavarovalnega agenta. Zavarovalstvo je socialna dejavnost in zdrav socialni čut mora prevevati vsakogar, ki v zavarovalstvu dela. Tem večje obzore so zaradi tega vredni agenti, ki skušajo na goljufiv način priti do čim večjih dohodkov, pa jim pri tem koristi zavarovanca ni mar. Za dosego osebne koristi jim pride prav laž in natolecevanje, pa tudi čisto navadna goljufija. Hvala Bogu! Na splošno so slovenski zavarovalni potniki poštenjaki in vzorni možje. Svojo ne posebno prijetno dolžnost opravljajo z navdušenjem in s požrtvovalnostjo, ki zdaleka ne odtehta njih skromnih zaslužkov. Pa se tudi v najvzornější ovčjak včasih pritepe garjeva ovca.

Tako je stal 7. februarja t. l. pred ljubljanskimi sodniki potnik dunajske zavarovalne družbe »Feniks«, ki ima svoj delokrog tudi v naši državi. Bil je to 34 letni Karel Zupanc. V komaj enem letu je opeharil 13 ljudi za čedno vsoto preko 40.000 Din. Pri tem poslu so mu zlasti prav prišle življenjske police Vzajemne zavarovalnice. Na že znani način je govoril strankam, da je zavarovanje pri Vzajemni neugodno, on pa da jih bo ugodneje in pod lepšimi pogoji zavaroval pri »Feniksu«. Stranke se živahnemu prigovarjanju niso mogle ustavljati in so izročale Zupancu naše police. Hkratu pa je znal Zupanc izvabiti od njih podpis na praznem papirju. Na tako

podpisan papir si je potem Zupanc izstavil pooblastilo, da sme na našo polico pri nas dvigniti posojilo. Posojilo je res tudi dvignil, a s prejetim denarjem ni plačal premije za novo zavarovanje pri »Feniksu«, ampak je denar lepo pobasal in ga v veselih družbah zapravil.

In posledice? Zupanc sam je dobil 22 mesecev robije. Vrsta ljudi pa stoji tu oškodovana za velike tisočake. A to niti glavno ni. Važnejše je, da so vsi ti ljudje doživeli škodo z zavarovanjem. V njih se je vgnezdilo nerazpoloženje in celo nezaupanje do vsakega zavarovanja. Saj si je upal obtoženi Zupanc celo pred sodiščem trditi, da ni goljufal, temveč da je vršil le transakcije, ki da jih vršijo vsi zavarovalni agenti. To seveda ni res, temveč je le podla obdolžitev poštenih agentov.

Ta slučaj nas mnogo uči. Ne zaupajte agentu, ki ga ne poznate ali ki se vam ne more zadostno izkazati s pooblastili svojega zavoda! Ne izročajte nikomur naših polic, če niste prepričani, da imate opraviti s človekom - poštenjakom! Preden se odločite, da odstopite od Vzajemne in se zavarujete pri drugem zavodu, prej pišite nam! Napačno ravna, kdor posluša samo agenta tuje zavarovalnice, ne potrudi se pa, da dobi predvsem navodila pri svoji zavarovalnici. Berite pazljivo »Našo moč«, v kateri vam hočemo vsa vprašanja razložiti tako, kot dejansko obstojajo!

I. P.

? Kmet mora tudi razumeti svoj čas. ?

QUALITÉ EXTRA
INDESTRUCTIBLE

Samo
STOLI

iz upognjenega lesa
združujejo največjo
eleganco z izredno
odpornostjo in trpežnostjo.

REMEC-Co.
tovarna upognjenega pohištva

KAMNIK

Zahtevajte v vseh pohištvih trgovinah le naše blago

Šele potem... Žena: »Umreti moram, ti pa ostaneš in si izbereš »novič ženo, na mene boš pa čisto pozabil.« — Mož: »Najprej umri, potem bomo pa naprej govorili.«

Inkret Alfonz:

Umna reja kuncev

Izmed vseh panog reje malih živali je pač reja domačih zajcev, pravilno kuncev imenovanih, najenostavnejša. Za začetek je potrebno vsaj malo znanja o tem gospodarstvu. Precej gradiva je v poučni brošuri: »Umna reja kuncev« in v strokovnem listu »Rejec malih živalic, kar lahko naročiš pri Zvezi društev rejcev malih živali v Ljubljani, Karunova ulica 10.

Za začetek si nabavimo navadno dva meseca stare mladiče, ki so najcenejši. Kdor prične z rejo kuncev, naj kupi dve samici in enega samca, ki je lahko nekaj starejši in po možnosti povsem tuje krvi napram samicama. Vse tri živalce namesti v posamezne kletke in skrbi za njih redno krmljenje in čiščenje kletk vsaj vsakih 14 dni. Za krmo rabi navadno mrvo ali otavo, zeleno travo in deteljo, vse vrste vrtno zelenjave razen zelja in karfirole, ki povzročata pogin kuncev, ako ju stalno krmimo brez kakih sprememb. Na jesen in zimo krmimo tudi s korenjem, repo in peso, toda z zadnjo le v manjših obrokih. Dalje nudimo našim živalcam tudi vse vrste žita, posebno še oves in koruzo, sončne rože, razne vrste vrtnega plevela itd. Tudi vode nudimo kuncem dnevno enkrat in sicer opoldne. Za steljo rabimo navadno slamo ali lesno volno.

Med tem kupljene živalce lepo odraščajo in so v starosti 9 mesecev že godne za plemo. Kunce plemimo vedno le tedaj, ko se jim ne menja več dlaka. Ko pride čas za to, damo eno samico k samcu in opazujemo. Po dvakratni plemenitvi jo vrnemo v njeno kletko in si datum oplemenitve zabeležimo. Prav tako napravimo naslednji dan z drugo samico. Po preteku 29 do 31 dni dobita samici mladiče. Že nekaj dni poprej si napravila iz stelje, mrve in dlake, ki si jo populita s trebuchov, mehki gnezdec. V času brejsosti samici seveda bolje krmimo. Število mladičev je kaj različno, po 5 do 7, pa tudi še več. Navadno jih ima ena samica več, druga manj. Zato gnezdi v nekaj dneh pregledamo. Poginule in zanikrne mladiče takoj odstranimo. Ako ima katera samica preveč mladičev, druga pa manj, lahko izenačimo število na ta način, da jih nekaj komadov damo samici, ki jih ima manj. Pravilno je, da se pusti pri samici največ 6 mladičev.

Mladiči pridejo goli in slepi na svet. V treh dneh dobe dlako, v 9 dneh pa spregledajo. 2-3 tedne stari že kobacajo po kletki. Mladiče pustimo do 6. ali 8. tedna starosti pri samicah, potem pa jih odstranimo — in sicer vsak dan po enega — v večjo in prostornejšo kletko. V tej kletki, ki naj ima tudi izhod na dvorišče ali ograjen prostor, so mladiči od obeh samic skupaj do 4. meseca starosti, nakar jih ločimo po spolu in oddelimo v posebne kletke, v kolikor jih že poprej ne prodamo ali zakoljemo. Le najlepše živali puščamo za nadaljnjo rejo. Samce tudi lahko kastriremo in jih imamo potem lahko več v eni kletki, ne da bi se kaj med seboj pretepal.

Sejmi v aprilu 1936

1. Videm ob Savi. — 2. Dramlje; Rakek; Turnišče (za blago in živino); Zagorje ob Savi (za blago in živ.). — 3. Gornji Tuhinj; Sv. Pavel pri Prebrodu; Zabukovje v brežiškem okraju; Braslovče; Brunik; Cerklje pri Kranju (za blago in živino); Hotemaže (samo za blago); Lemberg; Ormož; Slov. Bistrica (za blago in živino); Spod. Gorje; St. Gotard pri Trojanah. — 4. Loški potok; Slovenjgradec (samo za živino); Sv. Lenart nad Laškim. — 5. Mala gora. — 6. Dobrovnik (za govedo); Murska Sobota (samo za živino); Cankova; Poljčane; Višnja gora; Ribnica na Dol. — 7. Ptujška gora; Črnomelj. — 8. Konjice; Laško; Rajhenburg; Stična. — 9. Ribnica na Pohorju; Tišina. — 10. Ljutomer (za živino); St. Jernej na Dol. — 11. Loka pri Zusmu; Moravče. — 12. Črnomelj; Lesce; Kamnik (samo za živino); Podčetrtek; Šoštanj; Vrhnik; Železniki (nima živ. sejma). — 13. Skaručina; Skocijan pri Mokronogu; Sv. Peter pod Sv. gorami; St. Janž pri Dravogradu; St. Vid pri Stični; Ziri. — 14. Križevci v Slov. krajini; Brezovo v litijškem okraju; Nova cerkev. — 15. Dol. Lendava; Grahovo; Kapela pri Brežicah. — 16. Dobje; Ptujška gora; Trebelno; Zagradec. — 17. St. Ilj pod Turjakom; Motnik; Leskovec; Rače pri Zid. mostu; Ig pri Ljubljani; Krka; Rogatec; Sv. Lenart v Slov. gor.; Turnišče; Vače; Vojnik. — 18. Novo mesto; Bušča vas; Metlika. — 19. Razkrižje; Vransko. — 20. Ptuj (letni kramarski sejma); Sv. Jurij ob juž. žel. — 21. Guštanj

Zlatorog terpentinovo milo
Vas ne bo nikdar razočaralo,
kajti vedno več nudi
kot pa obljublja

(samo za živino); Mozirje; Škofja Loka (nima živ. sejma); Zdole pri Brežicah; Planina pri Rakeku; Radovljica; Žužemberk. — 25. Beltinci; Bučka; Dobova pri Brežicah; Dol pri Hrastniku; Grosuplje; Hotedršica; Hotavlje (samo za blago); Ko-

strivnica; Mozelj; Oplotnica; Sv. Jurij ob Ščavnici; Vuzenica. — 26. Kozje. — 27. Semič; Lukovica; Vel. Slevica pri Vel. Laščah; Vesela gora; Šmarje pri Jelšah; Vinica. — 29. Draškovec; Sevnica ob Savi. — 30. Veliki Gaber.

Najboljša dvigala

gradi

F. Wertheim & Co. d. d.

na Dunaju

v zvezi s prvovrstnimi slovenskimi
tvrdkami.

50% domačega slovenskega proizvoda.

Brezobvezne nasvete, ponudbe in načrte zahtevajte pri zastopstvu tvornice:

Jos. Dom. Mantuani,
Ljubljana,
Tyrševa (Dunajska) cesta 17.

TEOD. KORN - Ljubljana

Poljanska cesta 8

(preje Henrik Korn)

Ustanovljeno 1852

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov in centralne kurjave. - Naprava strelovodov Kopališke in klosetne naprave

Zakaj so nekateri opustili igranje pri

Državni razredni loteriji?

Radi krize? Ne!

Temveč mnogim ni bil dovolj znan načrt zrebanja. Parkrat so igrali in poskusili srečo, toda niso zadeli. Prehitro so vrgli puško v koruzo. Pri loteriji, ki sedaj v njej od 100.000 srečk 45.000 njih gotovo zadene, in sicer v skupni vrednosti nad Din 64.000.000* (64 milijonov) se ni bati za vloženi denar.

Zato naj ne bo nihče brez srečk Državne razredne loterije, za katero je dokazano, da je že izplačala srečnim igralcem nad 1.800.000.000* dinarjev (eno milijardo osemstomilijonov).

Takoj kupite vsaj eno srečko pri znani slovenski kolekturi, pri kateri vlada solidnost, točnost in poštenost,

Milan Lavrič, Beograd
Poenkareova ulica 25

KAJ VSE DOBITE PRI NAS?

Damsko perilo, moško perilo, nogavice, rokavice, ovratnike, porcelan, steklo, kuhinjsko posodo, damske torbice, turistijske potrebščine, damske plašče, otroške igrače, čevlje vseh vrst po najnižjih cenah.

ANT. KRISPER

Mestni trg 26 Ljubljana Sritarjeva 1-3

Dr. Josip Dermastia:

Gasilstvo in zavarovalstvo

Na podlagi statističnih podatkov o požarnih škodah za gotovo dobo v preteklosti zavarovalstvo v zvezi z verjetnostnim računom izračunava višino pričakovanih škod za enako dobo v prihodnosti in na podlagi tega izsledka določa potrebno ali tako zvano minimalno premijo, ki jo mora prejeti, da poplača nastale škode in s poslovanjem združene stroške ter za večjo varnost prihodnjih odškodninskih zahtevkov zavarovancev ustvarja različne rezervne in jamstvene fonde in zlasti fond za katastrofalne škode, ki niso izključene in se morejo vedno dogoditi. Potemtakem je okolnost, da so zaradi delovanja gasilstva požarne škode manjše, v kalkulaciji višine premije že upoštevane in pride do izraza v nižji premiji. Korist, ki jo donša dobra gasilska služba, pride torej le posameznim zavarovancem v dobro v obliki nižje premije. Korist od gasilstva imajo torej zavarovanci, ki plačujejo nižje premije in bi imelo zavarovalstvo dobiček od gasilstva samo tedaj, če zaradi delovanja gasilcev ne bi zmanjšalo odnosno znižalo premije.

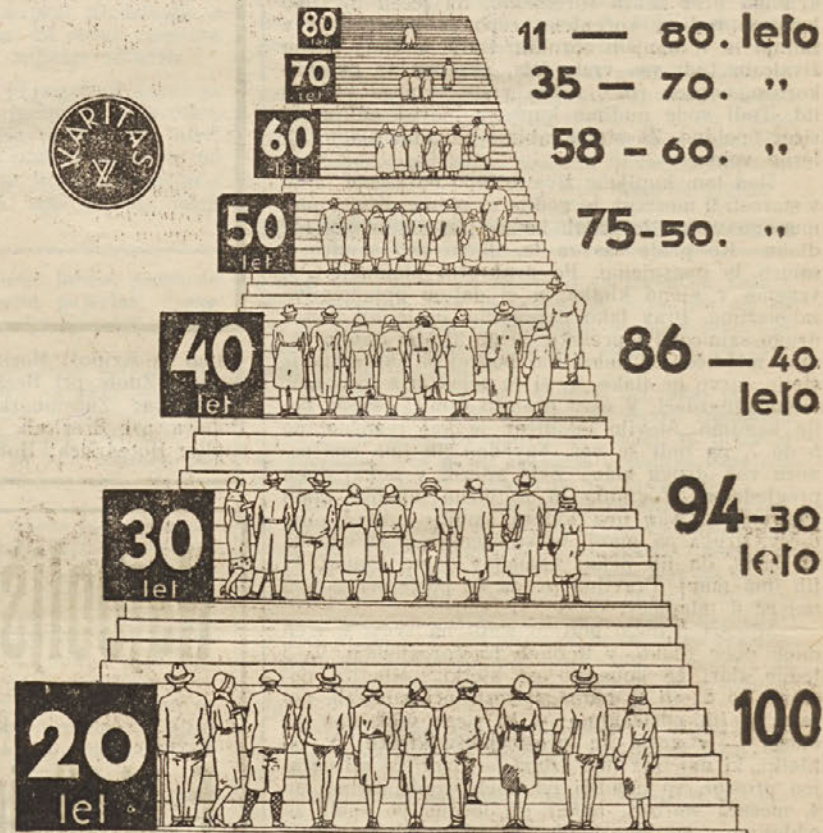
Očitek, da se zavarovalstvo bogati na račun človekoljubnega dela gasilstva in da na račun nesebičnih gasilcev ustanavlja velike fonde in gradi poslopja, more izustiti le nevednež, ki ne pozna bistva zavarovanja. Fondi in zgradbe so matematično preračunane rezerve življenjskega in elementarnega zavarovanja in tvorijo jamstvo za poplačila prihodnjih zahtevkov zavarovancev ter so trdna podlaga, katero ne sme še tako nepričakovan in neugoden gospodarski sunek zrahljati. Le tako previdnemu postopku zavarovalstva zlasti pri nalaganju rezerv, se imajo zavarovanci zahvaliti, da so zavarovalni zavodi kljub dolgotrajni gospodarski krizi, potem ko je denarstvo že davno odpovedalo, ostali likvidni in so z njihovo plačovitostjo popolnoma varni njihovi prihodnji odškodninski zahtevki.

S tem pa zavarovalstvo nikakor noče trditi, da ne priznava izredne važnosti, ki jo ima gasilstvo za naše narodno gospodarstvo, in da noče podpirati njegovega brezplačnega in človekoljubnega dela. V interesu celokupnosti zavarovalstvo iskreno želi krepkega razvoja in napredka gasilstva, hoče pa le poudariti, da je naravnost krivično od njega zahtevati, naj nosi vse stroške za vzdrževanje gasilstva. Zavarovalstvo je že danes z javnimi datjavami preobčutno in prekomerno obremenjeno. Po določbi § 77. zakona o organizaciji gasilstva z dne 15. VII. 1933 so zavarovalnice dolžne plačevati od letnih požarnih premij 4-5%, ki jih poberejo na ozemlju vse države. Poleg tega morajo plačevati po pravilniku o banovinskih davščinah v naši banovini 1% letno banovinsko davščino od vplačanih premij vseh vrst zavarovanja iz direktnega zavarovalnega posla na tem ozemlju. Če upoštevamo samo še državne takse, ki jih mora zavarovalstvo plačevati, ne oziraje se na ogromne predpisane redne davke, z mirnostjo lahko trdimo, da samo na ta izdatek odpade najmanj 6% od premij. Samo v naši dravski banovini so zavarovalnice plačale na gasilskem prispevku od januarja 1934 dalje 2.536.104 Din. Ako temu znesku prištejemo še banovinsko davščino od premij in državne takse za isto dobo, potem so zavarovalnice plačale samo v

naši dravski banovini mnogo nad 8 milijone dinarjev pred zaključkom poslovnega leta brez ozira na aktivnost ali pasivnost poslovnega uspeha. Zavarovalstvo torej zelo veliko in, mirno trdimo, da celo sorazmerno preveč prispeva za gasilstvo, če tudi imajo korist od njega posamezniki in splošnost. Pri ureditvi vprašanja glede vzdrževanja gasilstva bo morala javna oblast pravično poskrbeti za to, da bodo oni, v katerih korist je gasilsko delo, v pravilnem razmerju pritegnjeni k plačevanju stroškov za vzdrževanje gasilstva.

Kako dolgo boš živel?

od 100 dvajsetletnih jih doseže:

zavaruj sebe in družino!

Koledar za april 1936

1	Sreda	Hugo, škof; Venancij, škof in muč.	16	Četrtek	Benedikt Jožef Labra, spozn.
2	Četrtek	Francišek Pavljanski; Leopold G.	17	Petek	Rudolf, muč.; Anicet, papež
3	Petek	Marija 7 žalosti; Rihard, škof	18	Sobota	Antia; Apolonija
4	Sobota	Izidor Sev., c. uč.; Benedikt iNger	19	Nedelja	BELA NEDELJA Leon IX., papež;
5	Nedelja	CVETNA NEDELJA. Vincencij Fereri;	20	Poned.	Konrad Askulski
6	Poned.	Irena, d. muč.	21	Torek	Neža Montepulčanska, dev.
7	Torek	Siksi I, papež; Krescencija, d.	22	Sreda	Anzelm c. uč.; Simeon, škof
8	Sreda	Herman; Hegerij	23	Četrtek	Soter in Gaj, p.; Tarbula, d. in m.
9	Četrtek	Albert, škof in muč.; Julija	24	Petek	Vojteh (Adalbert), škof; Egidij Asiški
10	Petek	Veliki četrtek. Marija Kl.; Tomaž	25	Sobota	Jurij, muč.; Fidelis Sigm., muč.
11	Sobota	Veliki petek. Mehtilda, d.; Ezekiel	26	Nedelja	Marko, evang.; Ermin, muč.
12	Nedelja	Velika sobota. Leon Vel, papež	27	Poned.	DRUGA Povelikonocna M B.
13	Poned.	VELIKA NOČ. VSTAJENJE GOSPODOVO	28	Torek	dobrega sveta Klet in Marcel
14	Torek	Velikonočni ponedeljek. Hermenegild;	29	Sreda	Zita dev.; Peter Kanizij; Peregrin
15	Sreda	Ida, dev.	30	Četrtek	Pavel od Kr za spozn.; Lukezij; Peter Chanel, muč.
		Justin, muč.; Valerijan in tov; Lidvina			Varstvo sv. Jožefa; Peter, muč.
		Helena, kraljica; Teodor, muč.			Katarina Sienska, dev.; Jožef Ben.

Luna: 6. aprila polna luna; 14. aprila zadnji krajec; 21. aprila mlaj; 28. aprila prvi krajec
Dan zraste od začetnih 12 ur 51 minut do končnih 14 ur 28 minut; zraste tedaj vsega za 1 uro 37 minut

Če sušca sneg kazi,
malega travna sneg gnoji.

Če se o Jurijevem krogar v žito skrije,
mlatič jeseni mnogo cepcev razbije.

Naši člani dobili „Našo moč“ pri poverjenikih!

Tisk: Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (K. Čeč)

Kadar posetite Ljubljano, ne pozabite obiskati

kavarne VESEL

v palači Vzajemne zavarovalnice. Tu dobite ekspreskavo, narezke, vedno sveže pivo, najboljša vina, likerje ter sploh vsa okrepčila po zmernih cenah.

Za obisk se priporoča

VESEL

Javna zahvala

Podpisani se najlepše zahvaljujem Vzajemni zavarovalnici za hitro in kulantno izplačilo požarne škode.

Jamšek Ivan,
župan občine D. M. v Polju.

Gotovo imate kak starinski predmet, lesen ali kamenit kip ali sliko, mobilje, sploh starinske umetnine, pa ne veste, kje bi take reči najbolje vnovčili. Vsakovrstne starinske predmete kupi edina trgovina z antikvitetami

„TIZIAN“

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4
nasproti hotela Soča.

Odgovorni urednik: prof. Janko Mlakar